

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 20. aprila 2009

o predlogu uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 332/2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic

(CON/2009/37)

(2009/C 106/01)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 17. aprila 2009 prejela zahtevo Sveta Evropske unije za mnenje o predlogu uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 332/2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic⁽¹⁾ (v nadaljevanju: predlagana uredba⁽²⁾).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz člena 105(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kajti ECB upravlja pomoč, odobreno v okviru tega aranžmaja. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Splošne pripombe

ECB meni, da je v trenutnih finančnih okoliščinah bolj verjetno od predhodno predvidenega, da bodo države članice zunaj euroobmočja zaprosile za pomoč v okviru aranžmaja srednjeročne finančne pomoči, njihove prošnje za pomoč pa se bodo verjetno nanašale na višje zneske, kot se je pričakovalo v letu 2002, ko je Uredba (ES) št. 332/2002 začela veljati, in v decembru 2008, ko je bila spremenjena. Zaradi tega ECB meni, da bi potencialno povpraševanje po pomoči v luči mednarodnih ekonomskih in finančnih gibanj lahko preseгло trenutno zgornjo mejo 25 milijard EUR, zato pozdravlja predlagano zvišanje zgornje meje na 50 milijard EUR, kar bi Skupnosti omogočilo, da se odzove na potencialne zahteve za finančno pomoč.

V tem kontekstu ECB poudarja, da mora biti postopek, predviden v predlagani uredbi, popolnoma skladen s prepovedjo denarnega financiranja po členu 101(1) Pogodbe v zvezi z Uredbo Sveta (ES) št. 3603/93 z dne 13. decembra 1993 o opredelitvi pojmov za uporabo prepovedi iz členov 104 in 104b(1) Pogodbe⁽³⁾. Zlasti bo po razumevanju ECB zvišanje zneska pomoči na 50 milijard EUR, kot je predvideno v predlagani

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic (UL L 53, 23.2.2002, str. 1).

⁽²⁾ COM(2009) 169 konč.

⁽³⁾ UL L 332, 31.12.1993, str. 1.

uredbi, financirano izključno iz proračunov držav članic in ne bo vključevalo nikakršnega premostitvenega financiranja ali refinanciranja s strani Evropskega sistema centralnih bank. V zvezi s tem se pričakuje, da bodo račun Skupnosti pri ECB in računi držav članic pri nacionalnih centralnih bankah (NCB) v vsakem upoštevem trenutku v celoti kriti.

2. Posamezne pripombe

2.1 Predlagani novi člen 9a

ECB popolnoma razume, da je treba zagotoviti dobro upravljanje srednjeročne finančne pomoči Skupnosti. Kljub temu pa opaža, da se predlagani novi člen 9a lahko razume tako, da bi bilo Evropsko računsko sodišče pristojno za izvajanje finančne revizije računov ECB in NCB. Skladno s tem in ob priznavanju obstoječega pravnega okvira iz člena 27 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, ki velja za ECB in NCB, ECB predlaga, da se področje uporabe predlaganega novega člena 9a izrecno omeji na države članice, ki prejmejo srednjeročno finančno pomoč Skupnosti.

2.2 Zahteva po posvetovanju s Komisijo

Člen 2 Uredbe (ES) št. 332/2002 zahteva od države članice, ki še ni sprejela eura, da se posvetuje s Komisijo, če „predlaga uporabo sredstev za financiranje, ki izvirajo zunaj Skupnosti in za katere veljajo pogoji ekonomske politike“. Predlaga se, da se besedna zveza „pogoji ekonomske politike“ spremeni tako, da bo jasno, da so med „pogoje ekonomske politike“ vključena „vnaprej določena merila primernosti“, kar bi nedvomno vključevalo takšne pogoje, kot se bodo upoštevali pri prenovljenih dogovorih z Mednarodnim denarnim skladom ⁽¹⁾.

2.3 Dostop do srednjeročne finančne pomoči Skupnosti iz preventivnih razlogov

Ugotavlja se, da predlagani spremembi členov 3(2) in 5(1) Uredbe (ES) št. 332/2002 ne omenjata „podpornega programa“, kot to velja za veljavni določbi teh členov. Ti opustitvi nakazujeta spremembo področja uporabe srednjeročne finančne pomoči Skupnosti, saj bi bila takšna pomoč dostopna le za dejanske, in ne tudi za potencialne, plačilnobilančne težave. S tem v zvezi člen 119(1) Pogodbe izrecno navaja, da je pomoč dostopna, če „obstaja resna nevarnost“, da bi država članica zašla v plačilnobilančne težave. Tudi člen 3(1)(b) Uredbe (ES) št. 332/2002 navaja, da je pomoč na voljo, če „obstaja nevarnost“, da bi država zašla v tovrstne težave (in ne samo, če država dejansko že „ima težave“). Omemba „podpornega programa“ v veljavnih členih 3(2) in 5(1) Uredbe (ES) št. 332/2002 sta tako v bistvu oblikovali okvir, v katerem bi bila lahko dodeljena preventivna pomoč. Koristno bi bilo, da bi bil „podporni program“ ponovno omenjen v členih 3(2) in 5(1).

2.4 Narava predlaganega novega „memoranduma o soglasju“

Zaželeno bi bilo, da se poveča skladnost pri opisovanju „memoranduma o soglasju“, ki ga zahteva predlagani novi člen 3a. Uvodna izjava 2 navaja, da je memorandum „rezultat pogajanj“, medtem ko predlagani novi člen 3a nakazuje, da bo memorandum po naravi bolj enostranski dokument, ki podrobneje opredeljuje „pogoj[e], ki jih je določil Svet“. Ker besedilo člena 3a pretežno sledi besedilu člena 119(2) Pogodbe, se predlaga, da se uvodna izjava 2 uskladi z besedilom predlaganega novega člena 3a.

⁽¹⁾ Glej IMF *Overhauls Lending Framework* (MDS prenavlja okvir posojanja), sporočilo za javnost št. 09/85, 24. marec 2009, na spletni strani Mednarodnega denarnega sklada na naslovu <http://www.imf.org>

3. Predlagane spremembe besedila

V primeru, ko bi zgornji nasveti vodili v spremembe predlagane uredbe, so predlagane spremembe besedila navedene v prilogi.

V Frankfurtu na Majni, 20. aprila 2009

Predsednik ECB
Jean-Claude TRICHET

PRILOGA

Predlagane spremembe besedila

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Spremembe, ki jih predlaga ECB
Sprememba 1	
Uvodna izjava 2 predlagane uredbe	
„Glede na nedavne izkušnje s srednjeročno finančno pomočjo je treba pojasniti naloge in odgovornosti Komisije ter zadevnih držav članic pri izvajanju Uredbe. Poleg tega je treba v memorandumu o soglasju, ki je rezultat pogajanj med Komisijo in zadevnimi državami članicami, opredeliti pogoje za dodeljevanje finančne pomoči.“	„Glede na nedavne izkušnje s srednjeročno finančno pomočjo je treba pojasniti naloge in odgovornosti Komisije ter zadevnih držav članic pri izvajanju Uredbe. Poleg tega je treba v memorandumu o soglasju, ki je rezultat pogajanj med Komisijo in zadevnimi državami članicami, opredeliti predstaviti pogoje za dodeljevanje finančne pomoči.“
Utemeljitev – Glej odstavek 2.4 tega mnenja	
Sprememba 2	
Uvodna izjava 4 predlagane uredbe	
„Dobro upravljanje prejete finančne pomoči Skupnosti je bistvenega pomena. Zato je v veljavnih sporazumih o posojilu določena možnost, da Evropsko računsko sodišče in Evropski urad za boj proti goljufijam izvajata nadzor, ki je po njunem mnenju potreben, kar je treba določiti v tej uredbi.“	„Dobro upravljanje prejete finančne pomoči Skupnosti je bistvenega pomena. Zato je v veljavnih sporazumih o posojilu določena možnost, brez poseganja v člen 27 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke , da Evropsko računsko sodišče in Evropski urad za boj proti goljufijam izvajata nadzor v državni članici, prejemnici srednjeročne finančne pomoči Skupnosti , ki je po njunem mnenju potreben, kar je treba določiti v tej uredbi.“
Utemeljitev – Glej odstavek 2.1 tega mnenja	
Sprememba 3	
Člen 2 Uredbe (ES) št. 332/2002	
„Kadar država članica, ki še ni sprejela eura, predlaga uporabo sredstev za financiranje, ki izvirajo zunaj Skupnosti in za katere veljajo pogoji ekonomske politike, se mora najprej posvetovati s Komisijo“	„Kadar država članica, ki še ni sprejela eura, predlaga uporabo sredstev za financiranje, ki izvirajo zunaj Skupnosti in za katere veljajo pogoji ekonomske politike, vključno z vnaprej določenimi merili primernosti , se mora najprej posvetovati s Komisijo“
Utemeljitev – Glej odstavek 2.2 tega mnenja	
Sprememba 4	
Člen 1(2) predlagane uredbe	
„Zadevna država članica skupaj s Komisijo oceni svoje finančne potrebe in predloži osnutek programa za uravnoteženje plačilne bilance.“	„Zadevna država članica skupaj s Komisijo oceni svoje finančne potrebe in predloži osnutek programa za uravnoteženje plačilne bilance oziroma podpornega programa .“
Utemeljitev – Glej odstavek 2.3 tega mnenja	

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Spremembe, ki jih predlaga ECB

Sprememba 5

Člen 1(4) predlagane uredbe

„1. Komisija sprejme potrebne ukrepe za redno preverjanje v sodelovanju z Ekonomsko-finančnim odborom, ali je ekonomska politika države članice, ki je prejemnica posojila Skupnosti, v skladu s programom za uravnoteženje plačilne bilance in drugimi pogoji, ki jih določi Svet v skladu s členom 3. V ta namen država članica Komisiji zagotovi vse potrebne informacije in neomejeno sodeluje z njo.“

„1. Komisija sprejme potrebne ukrepe za redno preverjanje v sodelovanju z Ekonomsko-finančnim odborom, ali je ekonomska politika države članice, ki je prejemnica posojila Skupnosti, v skladu s programom za uravnoteženje plačilne bilance **oziroma podpornim programom** in drugim pogoji, ki jih določi Svet v skladu s členom 3 **in členom 3a**. V ta namen država članica Komisiji zagotovi vse potrebne informacije ~~in neomejeno sodeluje z njo~~.“

Utemeljitev – Glej odstavek 2.3 tega mnenja

Sprememba 6

Člen 1(6) predlagane uredbe

„Evropsko računsko sodišče ima v zvezi z upravljanjem te pomoči pravico izvajati finančne nadzore ali revizije, za katere meni, da so potrebne. Komisija, vključno z Evropskim uradom za boj proti goljufijam, ima pravico poslati svoje uradnike ali ustrezno pooblaščenega zastopnika, da izvajajo tehnične ali finančne nadzore ali revizije, ki so po njenem mnenju potrebne za upravljanje srednjeročne finančne pomoči Skupnosti.“

„**Brez poseganja v člen 27 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke** ima Evropsko računsko sodišče v zvezi z upravljanjem te pomoči pravico izvajati finančne nadzore ali revizije **v državi članici, prejemnici srednjeročne finančne pomoči Skupnosti**, za katere meni, da so potrebne. Komisija, vključno z Evropskim uradom za boj proti goljufijam, ima **zato** pravico poslati svoje uradnike ali ustrezno pooblaščenega zastopnika, da izvajajo tehnične ali finančne nadzore ali revizije, ki so po njenem mnenju potrebne **v državi članici, prejemnici za upravljanje** srednjeročne finančne pomoči Skupnosti, **v zvezi s to pomočjo**.“

Utemeljitev – Glej odstavek 2.1 tega mnenja